

ROMANIA
CONSILIUL CONCURENTEI
REGISTRATURA GENERALĂ

Nr. înregistrare

Ziua 03, Luna 12, Anul 2021

CONSILIUL
CONCURENTEI
ROMANIA

ROMANIA - JUDEȚUL SATU MARE
CONSILIUL JUDEȚEAN SATU MARE

INTRARE Nr. 25064
IEȘIRE
Ziua 06, Luna 12, Anul 2021

Domnului Președinte Csaba PATAKI

CONSILIUL JUDEȚEAN SATU MARE

Satu Mare, Piața 25 Octombrie nr. 1, cod poștal 440026, județul Satu Mare

Telefon: 0261805153

Fax: 0261716994

office@ejsm.ro

Subiect: finalizarea investigației declanșată prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 926/13.11.2021 și emiterea Deciziei Consiliului Concurenței nr. 66 din 22.09.2021 privind constatarea încălcării dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Legea concurenței, de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și impunerea de măsuri

Stimate domnule Președinte,

După cum cunoașteți din corespondența anterioară, Consiliul Concurenței a desfășurat o investigație privind posibila încălcare a art. 8 alin. (1) din Legea concurenței de către:

- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, prin emiterea Ordinului comun al ministrului transporturilor și viceprim-ministrului, ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 1158/2336/12.08.2019² pentru aprobarea Normelor metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transportului rutier contra cost de persoane prin servicii regulate la nivel județean, și
- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii prin emiterea Ordinului ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 980/2011³ pentru aprobarea Normelor metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, precum și prin emiterea Ordinului ministrului transporturilor nr. 776/2019⁴ pentru prelungirea valabilității Programului de transport interjudețean și a licențelor de traseu.

Investigația a fost finalizată recent, fiind emisă Decizia Consiliului Concurenței nr. 66/22.09.2021 (denumită, în continuare, Decizia), prin care s-a constatat încălcarea dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Legea concurenței, de către Ministerul Transporturilor și

¹ Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

² Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 19.08.2019; denumit, în continuare, Ordinul nr. 1158/2336/2019.

³ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 854 bis din 02.12.2011; denumit, în continuare, Ordinul nr. 980/2011.

⁴ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 13.05.2019; denumit, în continuare Ordinul nr. 776/2019.

Infrastructurii (MTI) și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA) și au fost impuse măsuri.

În urma instrumentării investigației, s-a constatat că atât Normele ce reglementau organizarea și funcționarea transportului județean (ce au fost în vigoare în perioada 19.08.2019 - 04.04.2020), cât și Normele ce reglementează organizarea și funcționarea transportului interjudețean (în vigoare de la data de 02.12.2011) încalcă regulile de concurență.

Atât Normele privind transportul județean, cât și Normele privind transportul interjudețean, astfel cum sunt acestea concepute, afectează dezvoltarea pieței serviciilor de transport rutier de persoane prin curse regulate și împiedică concurența pe această piață, în detrimentul intereselor beneficiarilor.

Atât în cazul transportului de persoane prin curse regulate la nivel județean, cât și în cazul transportului de persoane prin curse regulate la nivel interjudețean, deși au fost acordate drepturi exclusive, nivelul tarifului/prețul nu a fost prevăzut printre criteriile de atribuire. În plus, prin prelungirea nejustificată a valabilității licențelor de traseu se consolidează poziția dominantă a operatorilor existenți în piață, poziție dată de exclusivitatea deținută de aceștia pe cursele/traseele operate.

Prin modul în care au fost stabilite criteriile de evaluare a operatorilor de transport în scopul obținerii licențelor de traseu pentru transportul județean/interjudețean de persoane prin curse regulate, au fost favorizați, în mod evident, operatorii existenți în piață. Întreprinderile care ar fi putut să ofere serviciile respective la un nivel de calitate superior (vehicule mai noi, confort sporit, aer condiționat) și la un preț posibil mai mic au fost împiedicate să intre pe piață.

Așadar, prin măsurile luate de autoritățile publice ale căror acțiuni fac obiectul Deciziei mai sus menționată, nu numai că este afectată activitatea întreprinderilor ce ar dori să intre pe aceste piețe, dar sunt afectați și consumatorii, în sensul că persoanelor fizice ce optau să călătorească cu transportul în comun li se ofereau condiții calitative reduse la un preț cel mai probabil mai mare decât cel rezultat în urma unei proceduri concurențiale.

Acțiunile MTI și MDLPA pe piața relevantă a serviciilor de transport rutier de persoane prin curse regulate nu pot fi considerate ca fiind măsuri luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.

În concluzie, este afectată în mod vizibil concurența prin modul în care sunt concepute criteriile de evaluare a operatorilor în vederea atribuirii traseelor în cadrul programului de transport interjudețean existente în Normele privind transportul interjudețean aprobate prin *Ordinul nr. 980/2011*, precum și prin prelungirea valabilității programului de transport interjudețean și a licențelor de traseu prin *Ordinul nr. 776/2019*.

Totodată, a fost afectată în mod vizibil concurența prin modul în care au fost concepute criteriile de selecție a operatorilor în vederea atribuirii traseelor în cadrul programului de transport județean existente în perioada de valabilitate a *Ordinului nr. 1158/2336/2019* pentru aprobarea Normelor privind transportul județean.

Astfel, actele normative emise de MTI împreună cu MDLPA, în speță *Ordinul nr. 1158/2336/2019* pentru aprobarea Normelor privind transportul județean, și de către MTI, în speță *Ordinul nr. 980/2011* pentru aprobarea Normelor privind aplicarea prevederilor transportul interjudețean, precum și *Ordinul ministrului transporturilor nr. 776/2019* pentru prelungirea valabilității Programului de transport interjudețean și a licențelor de traseu, conțin măsuri administrative care restricționează și înlătură concurența pe piața relevantă a serviciilor de transport rutier de persoane prin curse regulate la nivel județean și interjudețean.

prin stabilirea de condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor și chiar limitarea libertății comerțului și, astfel, devine incident art. 8 alin. (1) din *Legea concurenței*.

Concluzionând, prin *Decizia* adoptată, Consiliul Concurenței a interzis MTI să prelungească, sub orice formă, valabilitatea Programului de transport interjudețean și a licențelor de traseu peste termenul maxim prevăzut în *Ordinul ministrului transporturilor nr. 776/2019 pentru prelungirea valabilității Programului de transport interjudețean și a licențelor de traseu*, respectiv 30.06.2023.

Totodată, Consiliul Concurenței recomandă Parlamentului României și Guvernului României să nu mai fie emise acte normative prin care să se prelungească valabilitatea Programelor de transport, indiferent că acestea sunt județene sau interjudețene și, totodată, orice modificare a legislației în domeniul transporturilor să prevadă expres faptul că nivelul tarifelor aplicate de către transportatori pentru efectuarea serviciului de transport local, județean sau interjudețean de persoane prin curse regulate va constitui criteriul principal de atribuire concurențială atunci când operatorilor li se acordă exclusivitate pe curse și/sau trasee.

Prin aceeași *Decizie*, s-a impus MTI să organizeze și să finalizeze, într-un termen de maxim 15 luni, noua procedură de atribuire a serviciilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate la nivel interjudețean, fie prin mijloace concurențiale, conform dispozițiilor legislației în domeniul achizițiilor publice, fie prin deschiderea completă a pieței transportului interjudețean, în sensul acordării licențelor de traseu tuturor solicitanților care îndeplinesc criteriile de calificare și selecție și, totodată, respectă condițiile și graficul de circulație stabilite de autoritate, fără a fi acordate exclusivități pe trasee și/sau curse.

În plus, s-a decis transmiterea către Consiliile Județene, organismele îndrituite cu organizarea noilor proceduri de atribuire a traseelor din programul de transport rutier de persoane prin servicii regulate la nivel județean, a unui set complex de recomandări care să asigure și să mențină concurența pe această piață.

Astfel, potrivit art. 25 alin. (1) lit. m) din *Legea concurenței*, autoritatea de concurență a formulat următoarele recomandări pentru fiecare dintre consiliile județene:

- să realizeze studii care să evalueze fluxurile actuale de călători în interiorul județului și să le estimeze pe următorii ani și, totodată, să evalueze necesitățile de deplasare în afara județului pentru cetățenii săi sau pentru persoanele care, deși nu sunt domiciliate în județ, desfășoară activitate economică/participă la cursurile unităților de învățământ din județ etc.;
- să stabilească un calendar pentru organizarea și finalizarea unor noi atribuiri prin procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie (inclusiv perioada pentru eventuale contestații înregistrate);
- să publice în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene un anunț de informare prealabilă privind contractul de servicii publice cu cel puțin un an înainte de atribuirea pe termen lung; în ipoteza în care anunțul nu este publicat în timp util, atribuirea se poate realiza de urgență, dar tot prin proceduri concurențiale;
- să prevadă posibilitatea ca Programul de transport rutier de persoane prin curse regulate la nivel județean să poată fi modificat ori de câte ori este necesar, prin introducerea de noi trasee, prelungirea celor existente etc., în așa fel încât acesta să răspundă necesităților de deplasare ale cetățenilor (inclusiv prin luarea în considerare a programului unităților de învățământ, pentru a se asigura deplasarea în condiții de siguranță a elevilor), și nu interesului economic al operatorilor;

- nivelul tarifului de călătorie practicat pe traseu/km să constituie criteriul de evaluare cu ponderea cea mai mare în cadrul atribuirilor realizate în cadrul Programului de transport județean; astfel, atribuirea să se realizeze în baza criteriului "*oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic*", stabilind totodată cerințe minime privind nivelul calității oferite;
- să aprobe modificarea tarifulor propusă de către operatorii economici pentru serviciile de transport județean, atunci când există modificări neprevăzute ale costurilor suportate de aceștia, și numai în măsura în care se are în vedere doar recuperarea costurilor de exploatare și un profit rezonabil pentru operatorii de transport, dacă o astfel de prevedere a fost introdusă în documentația de atribuire a serviciului; în caz contrar, tariful va trebui să rămână cel licitat pe toată durata contractuală;
- să fie create mecanisme funcționale (spre exemplu: monitorizare GPS, camere video etc.) cu ajutorul cărora să poată fi verificată, în permanență, respectarea efectuării tuturor curselor la orele stabilite și să fie luate măsuri sancționatorii, inclusiv retragerea licențelor, în cazul în care se constată abateri;
- să transmită către ARR Programul de transport rutier de persoane prin curse regulate la nivel județean, astfel încât acesta să fie corelat cu cel interjudețean și să solicite modificarea stațiilor/orelor pentru curse/numărului de curse etc. din programul interjudețean, astfel încât acesta să răspundă necesităților de deplasare ale cetățenilor din județ.

Recomandările au fost formulate în scopul îmbunătățirii mediului concurențial pe piața serviciilor publice de transport persoane prin curse regulate și prevenirii/eliminării/atenuării disfuncționalităților pieței. În sprijinirea implementării acestora, regăsiți, alăturat, Decizia Consiliului Concurenței nr. 66/22.09.2021, în formă integrală.

În ipoteza în care Consiliile Județene nu iau în considerare recomandările formulate de autoritatea de concurență și acționează contrar acestora, în sensul afectării mediului concurențial, Consiliul Concurenței poate dispune declanșarea unor noi investigații care să vizeze transportul rutier de persoane prin servicii regulate la nivelul unuia sau mai multor județe, în funcție de situația de fapt regăsită.

Consiliul Concurenței își exprimă încrederea că unitățile administrativ-teritoriale vor considera recomandările autorității naționale de concurență ca venind în întâmpinarea necesității de asigurare a unui cadru legal echitabil și pro-concurențial pe piața serviciilor de transport persoane prin curse regulate.

Cu deosebită considerație.

